

BŽANY - HRADIŠTĚ

OPONENTNÍ POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

MIKULÁŠE VALDMANA

Oponenturu na diplomovou práci Mikuláše Valdmana píšou podruhé. Tentokrát ale mohu říci, že je diplom poctivě odpracovaný. Dostáváme hutnou zprávu o stavu obce Bžany – Hradiště. Mikuláš důsledně analyzuje stávající situaci a její dosavadní historický vývoj. Mapové podklady doplňuje řada fotografií z pleneru. Zajímavá je tabulka shrnující společenský život a jeho významné kulturní akce v průběhu celého roku.

Samotný návrh má mnoho vrstev a je zpracovaný v širší škále měřítek i disciplín. Kromě úkolů urbanistických se zabývá i krajinářskými vstupy a uvažuje nad ekologicko–energetickou koncepcí celé obce. Z měřítka celého sídliště přibližuje na urbanistický detail veřejných prostranství a dokonce ověřuje i kapacity nových budov prokreslováním jejich dispozic. V tomto smyslu odvádí diplomant obdivuhodné množství práce – od analýzy po návrh.

Mikuláš definuje a pojmenovává jednotlivé lokality, kterým se podrobněji věnuje. Stávající místa v obci jako je náves, tvrz a předprostor kostela kultivuje, doplňuje, případně mění distribuci veřejných budov. Tyto zásahy jsou vcelku logické a nové stavby citlivě doplňují venkovskou strukturu. Trochu váhám, zda nová hasičská zbrojnice dokáže unést tak urbanisticky exponované místo uprostřed návsi.

Uvnitř srostlé vesnice vzniká velký krajinářský celek – záhumenní. Výrazné geometrické gesto je třeba číst na podkladu referenčního řešení. Pravidelný rastr začne brzy podléhat přirozené sukcesi a dá postupně vzniknout mokřadu. Učím se nový termín - renaturace potoka. Samotný mokřad je obklopen obecními sady, které odkazují k původní ovocnářské tradici a zapadají do celkové velkoryse rozvrhnuté ekologicko–hospodářské koncepce obce navržené diplomantem. Kéž by se našla lidská chuť a síla, která by se o nové obecní sady starala. Zvětšené axonometrie krajinářských návrhů neoplývají mnoha detaily a otvírají otázku, jak přesvědčivě kreslit měkké formy navržených mokřadů, luk a křovisek – zkrátka míst, která si po úpravách postupně bere příroda zpět.

Zásadní je vymezení nových rozvojových ploch. Diplomant přirozeně rozvíjí nové domy a jejich pozemky podél stávajících cest a citlivě vytváří pouze jednu vrstvu zástavby – dům stojí orientován k ulici a za ním je zahrada, za kterou už se otevírá volná krajina. Tím, že důsledně staví nové domy podél cest tak srostlici dvou vsí transformuje do uzavřeného celku s velkým "zeleným jádrem" podél potoka. Volná krajina už nevstupuje z extravilánu do intravilánu. Nyní je krajina – záhumenní – uzavřena uvnitř a obkroužena kontinuální zástavbou. Stávající organická figura srostlice dvou obcí najednou začíná působit jako – možná až příliš? – komponovaně spojený okružní celek kolem komponované vnitřní krajiny – vnitřního záhumenní. Ptám se, jestli se tímto krokem vesnice ze svého krajinného kontextu nevyděluje až příliš ostře a tvrdě.

Když procházím plány s důsledně vykreslenými, kamenem dlážděnými, plochami, trochu mi chybí hledání jakési obyčejné vesnické ledabylosti a nedokonalosti. Jak navrhovat, aby to nepůsobilo příliš navrženě? Co se stane s prostou, asfaltem zpevněnou, vesnickou ulicí, když ji opatřím bezpečnými chodníky a jak můžu ovlivnit, aby svým charakterem nesplynula s jakoukoliv ulicí v jakékoliv čtvrti rodinných domů? Kolik dokonalosti v návrhu může ještě vesnice snést, aby si udržela svou poetiku a neformálnost?

Mikuláš Valdman navrhuje svůj srozumitelný ideální obraz obce Bžany – Hradiště. Navržené řešení je skutečně komplexní a opírá se důslednou analytickou část. Nemám pochyb, že práce může být přijata a navrhuji známku B.